Ocena javnofinančnih učinkov ukrepov Zakona o interventnih ukrepih za razvoj Slovenije (ZIURS)

Letni učinek ukrepov na prihodke in odhodke vseh javnofinančnih blagajn, v mio EUR. Negativna vrednost pomeni nižje prihodke oziroma višje odhodke, pozitivna pa višje prihodke.

Ukrep oziroma postavka	Učinek (mio EUR)
Vpliv na prihodke državnega proračuna	**−121**
Prihodki iz dohodnine	**−74**
od tega: znižanje stopnje za dohodke iz oddajanja premoženja v najem	−21
od tega: spremembe pri obdavčitvi normiranih samostojnih podjetnikov	−53
Uvedba razvojne (socialne) kapice – vpliv na prihodke iz dohodnine in davka od dohodkov pravnih oseb	**53**
Prihodki iz davka na dodano vrednost (DDV)	**−167**
od tega: znižanje stopnje DDV za hrano	−92
od tega: začasno znižanje stopnje DDV za izbrane energente (zemeljski plin, daljinsko ogrevanje ipd.) za 9 mesecev na podlagi sklepa Vlade	−75
Uvedba minimalne zavarovalne osnove za samostojne podjetnike in kmete – vpliv višje potrošnje na prihodke državnega proračuna	**15**
Ukinitev prispevka za dolgotrajno oskrbo za izbrane zavezance – vpliv višje potrošnje na prihodke državnega proračuna	**7**
Izplačilo 100 % pokojnine ob nadaljevanju dela – vpliv višje potrošnje na prihodke državnega proračuna	**44**
Vpliv na prihodke blagajn socialnih zavarovanj	**−292**
Prispevki za socialno varnost – uvedba minimalne zavarovalne osnove za samostojne podjetnike in kmete	**−64**
Prispevek za dolgotrajno oskrbo – ukinitev za izbrane zavezance	**−69**
Prispevki za socialno varnost – uvedba razvojne (socialne) kapice	**−158**
Skupaj vpliv na prihodke vseh javnofinančnih blagajn (letno)	**−413**
Vpliv na odhodke vseh javnofinančnih blagajn	
Odhodki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) – izplačilo 100 % starostne pokojnine ob nadaljevanju dela[1]	**−234**
SKUPAJ – letni učinek na javne finance	**−647**
SKUPAJ – v % BDP	**−0,8 %**
Ocena z upoštevanjem dinamičnih učinkov (prvo leto uvedbe, v % BDP)	
Razpon ocene – spodnja meja	−0,78 %
Razpon ocene – zgornja meja	−0,88 %
Srednja ocena	**−0,83 %**

[1] Ocena upošteva sedanje število upravičencev in povprečno višino pokojnine.

Vir: Ministrstvo za finance; podatek o BDP: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), Jesenska napoved gospodarskih gibanj.

Pojasnila

Predpostavke

Kot izhodišče je upoštevana statična ocena učinka posameznih ukrepov.

Za oceno učinka so upoštevani zadnji razpoložljivi podatki Finančne uprave RS (FURS) iz odmer in obračunov o efektivnih in povprečnih davčnih stopnjah ter o številu zavezancev.

Podatek o BDP je iz Jesenske napovedi gospodarskih gibanj Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR).

Ekonomski parametri (elastičnosti, mejne nagnjenosti k potrošnji in investiranju idr.) so povzeti po strokovni literaturi (OECD, NBER, Univerza v Oxfordu idr.).

Metodologija

Vsak ukrep je ocenjen ločeno z metodo multiplikatorjev, s katero so izračunani primarni povratni učinki.

Sekundarni učinki so izračunani na podlagi vpliva ukrepov na spremembo BDP in s tem na davčno osnovo posameznega davka.

Prikazani zneski so letni učinki; ukrep znižanja DDV za energente je časovno omejen na 9 mesecev.

Okrajšave

BDP – bruto domači proizvod; DDV – davek na dodano vrednost; FURS – Finančna uprava Republike Slovenije; UMAR – Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj; ZIURS – Zakon o interventnih ukrepih za razvoj Slovenije; ZPIZ – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Ministrstvo za finance, november 2026